

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vstane v Bosni in Hercegovini.

Iz Serajeva se piše v „Pol. Cor.“:

„Čudna prikazen je to, da se v taistem trenutku, ko se v Srbiji mir sklepa, v Bosni govori le o vojski pa o pripravah za vojsko. Civilni in vojaški uradniki, Turki in kristijani — vse se pripravlja direktno ali indirektno, radovoljno ali neradovoljno za vojsko, katero pripravljane je iz Carigrada ukazano.

Zasobna, a zanesljiva poročila javljajo, da se je na treh krajih vstaja zopet vnela, in sicer precej burno. Pri Ključih, Vančarji in Jajici so se prikazale tri vstajniške čete. Trdi se, da vodstvo vseh treh čet počiva v enej roci. Vstaši so izvrstno oboroženi. Vlada je poslala na te kraje toliko vojakov, kolikor jih ima na razpoložanje. Ob enem se sliši, da 20. marca pride iz Soluna 13 bataljonov. Narodna bramba skopeljskega, nifoskega in fojniškega okraja se je urno pozvala v orožje.

Namerava se baje 3 večje čete napraviti in sicer na pol iz regularnih, na pol pa iz neregularnih. Te tri čete se bodo rabile samo za zadušenje vstanka.“

V zadarskem „Narodnem listu“ pak objavlja vstaški vodja fajmošter Mušič, da v Hercegovini nij mogoče vstašem mirovati, ker jim Turki miru ne bi dali, temuč mučijo kristijane na dalje. Zatorej bode vstaški boj dalje trajal, tudi ko bi Črnagora res žalostni izgled Srbije posnemala in mir sklenila. Ravno tako, kakor Turki nijso mogli leto in dan udušiti vstanka v Hercegovini in Bosni, in je bila tako Srbija prisiljena, v boj stopiti za

svoje brate, bode zdaj dalje trajajoč vstane prisilil Ruse in Avstrijce, da bodo z vojsko v Turčijo vmarširali in mir naredili, ki ga Turčija ne more.

Pruskej „National-Zeitung“ se tudi piše iz juga Črne gore, da se Turčija tam nema bati samo pogorskih kristijanskih vstaj, temuč se boji tudi samih — Turkov. V Skadru in po drugod so fanatični Turki svojo prorokovo zeleno zastavo po ulicah okolo nosili in vpili proti svojej lastnej vladi: „Proč z ustavo! Smrt sovražnikom naših privilegij!“ Turki, kateri menijo, da njih privilegij ali prva pravica je, kristijane klati, svojo vlado dolže, da izdaje ona turški koran ali Mohamedove vero. Turška država se tedaj pač povsod sama ob sebi lomi, vse poka, stare vstaje se dvigajo zopet, nove se bodo rodile! Kako brezvestni so torej Angleži in nekateri naši nemškutarji, ko žele obstanka te Turčije in so sovražni Rusiji in Slovanom.

V teh razmerah turškega divjaštva in strahovitega nerada se ne bodo begunci iz Bosne in Hercegovine, ki stradajo v Avstriji, Srbiji in Črnejgori, nikakor mogli vrniti v svoje domovje; neredi bodo rastli, in zato — ponavljamo! — nij videti, da bi bilo mogoče drugače, nego da se Rusija z Avstrijo pogodi, da naši vojski, slovansko-avstrijska in slovansko-ruska, marširati složno v sosednje turške dežele, in tam red narediti. In govori se uže v odločilnih krogih na Dunaji, kakor čitamo to v zagrebškem listu, da kadar se general Ignatiev iz Pariza vrne na

Dunaj, bodo se z Rusijo dogovori končno določili in potem — maršira Rusija prva, potem mi... Bog daj!

Iz Rusije [Izv. dop.]

Staruha st. peterburškega „beau monde“ o nalogi Rusije in njenih zastopnikov proti zapadno-evropskim državam glede vzhodnjega ali slovanskega vprašanja tako sodi: „C'est très bien quand des hommes d'état en Angleterre prononcent des discours, je comprends, mais chez nous, au nom du ciel, qu'est ce qu'ils ont à rabacher, c'est ridicule; nous devons nous tenir tranquilles.“ Ravno taka, samo nekoliko še boljše predrzna in egoistična tista stara, ne „aristokratična“, temuč plutokratična, baba-kepetulja je naš, nekdanj tako slavljani „Golosa“, kateri je predrznol se kneza Meščerskega za članek, ki sem ga vam omenil v zadnjem dopisu (št. 52 „Slov. Nar.“ Ur.) obdolžiti državnega zločinstva.

Glavni momenti odgovora kneza Meščerskega na ta novi način politične polemike so sledeči:

Misel „Golosa“, ka so grozne pretnje zapadne Evrope proti nam prenevarne, da bi mi mogli ohrabriti in osmeliti se ter iti vojskovati za vzhodnje vprašanje in iz silne ljubezni do naših južnih slovanskih bratov zanešiti se na patrijotično čuvstvo našega naroda, ta je v teoriji istina, a na praktiki ne izdržava nobene kritike.

Rusija je ali Rusija; t. j. prvorazredna slovanska, evropska država, ali ona

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Dvaindvajseto poglavje.

(Dalje.)

Dolge ponočne ure brez spanja je imela Jerica dovolj časa, premišljevat svoje stanje in svoje okolščine. S prva je bila le žalostna in potrta, kot na priliko otrok, kadar je bil ozmirjan. To pa se je polagoma izgubilo in druge grenke misli so se vzbujale v njenem srcu. „Kako pravico,“ mislila je, „ima gospod Graham tako ravnati z menoj, — meni reči, da bi ga morala na potovanji v južne kraje spremljati, in govoriti, kot da bi drugi moji prijatelji bili njemu same ničle in da bi morali tudi meni biti? Kaj misli, da mu moram s svojo svobodo plačati svojo odgojo in da bi ne smela več prostovoljno reči, da ali ne? Emilija ne misli tako. Emilija me sto in stokrat bolj ljubi in me bolj potrebuje, nego gospod Graham, a vendar misli, da sem prav

storila, ter mi je še pred malo urami rekla, da je moja dolžnost izvršiti svoj namen. In slovesna obljuba Viljemu! kaj ta nič ne velja? Ne,“ mislila je, „gospod Graham bi samo silno ravnal, ko bi zahteval, da moram ostati pri njem in veseli me, da sem za trdno sklenila, iznebiti se tega služništva. Razen tega sem odgojena za učiteljico in gospod V. pravi, da je tako važno, da začnem precej, dokler so mi vednosti še žive v spominu. Ko bi se sedaj udala in v obilnosti tu dalje živela, morebiti bi to storila tako dolgo, dokler bi izgubila moč ustanoviti si svojo neodvisnost. Nečloveško je od gospod Grahama, da me hoče oropati proste moje volje.“

Tako je govoril ponos. Takim mislim se je nekoliko časa udajalo Jeričino srce, ki je bilo naravno ponosno ter se je le brzdalo, da je ostro in vestno gospodovalo samemu sebi. A dolgo to nij trpelo. Privadila se je bila obnašanje drugih ljudi soditi po duhu krščanske ljubezni, kot je želela, da bi drugi njo sodili; in kmalu so milejše misli spodrinile one razburjene in hude čuti.

„Morebiti,“ rekla je sama sebi še enkrat

v duhu ponovivši govor večerni, „morebiti je pri vsem tem le gola dobrotljivost proti meni, ki je gospodu Grahamu navdajala njegove besede. Morebiti misli kot Emilija, da si preveč nakladam. Nikakor ne more vedeti, kako močni so moji razlogi, kako globoko se čutim navezana Sullivanovim, kako zelo me sedaj potrebujejo. Tudi nikakor nijsem mislila, da bode na to računil, da bi jih morala spremljati v južne kraje. Res je Emilija govorila o tem, kot bi bilo uže vse določeno, vendar gospod Graham nij nikdar tega omenil ter me nikdar nij vprašal, ali čem z njima potovati; tudi nijsem mogla misliti, da bi mu bilo neprijetno, ko bi tega ne storila. Ko pa je uže vse pripravil za potovanje in sicer kot pravi, z namenom storiti obema veselje, čudim se ne, da je malo razžaljen. Ker sem bila toliko dolgo pod njegovim varstvom, mislil si bode skoro gotovo, da ima tako rekoč pravico zaukazati mi. Bil mi je zelo dober — in vendar jaz kot tujka nijsem mogla ničesar zahtevati od njega! Oh! kako me boli, da me ima za nevhvaležnico.“

(Dalje prih.)

je nekako azijsko gospodarstvo, neimajoče nikakoršnih političnih vez ni z Evropo sploh ni z vzhodom posebno.

Smemo misliti, ka je Rusija prvo, in to po svojej preteklosti, sedanosti in bodočnosti.

Glavna zadača take Rusije pa je ta, da bi ona ne bila vedno pod ugrozami in žuganji zapadnih držav, katere jo vse enako sovražijo.

Iz tega samo po sebi sledi, ka Rusija teh ugroz, teh žuganj ne sme bati se v smislu, večno biti obsojena na pasivno rolo, no v smislu, vedno biti gotova braniti svojo samostalnost proti Evropi, ki jej le škodovati želi.

Misliti, ka Rusija ne sme plameneti od narodne vojske proti Evropi zaradi vzhodnjega vprašanja, je ravno isto, kar je: svetovati Rusiji, naj pozabi značenje in smisel svojega političnega bitja v istem trenutku, v katerem je Evropa v vsej svojej celoti pod masko vzhodnjega vprašanja pogreznena v onih skrbih, kako bi mogla Rusiji najbolje škodovati.

Evropa mora znati, da je ruski car opiraje se na svoj narod vselej pripravljen braniti svojo Rusijo, če ugrozi Evrope zadevajo njeno kri, njen duh, interese njenega obstanka. V podobnih kritičnih momentih pridigati Evropi strah in bojazen Rusije pred njo, to se pravi degradirati visoko značenje Rusije kakor prve slovanske evropske države v azijsko poludržavo.

Okončivšemu te prekrasne, patrijotične vrstice, vzete iz večine src ruskega nareda, raznoščik podal mi je liste. Berem telegrame, predolge iz Srbije, njih sok je: Mir mej Srbijo in Turčijo je sklenen. Mej pogoji je tudi ta: Prapor polumeseca razgrne se nad belgradsko citadelo.

Počutil sem neugodno stanje v duši, kakoršnjega še ne kmalu. Neka melanholija me je prijala.

Narod ruski nij zadovoljen, da je Srbija mir sklenila, ruski narod nij zadovoljen. „Kar koli bi govorili o srbsko-turškem miru, s kakoršnim koli tolažiteljnim mrakom bi obdajali ga, ta politični dogodek v velikem srcu Rusije ne more nič poroditi nego žalost“ pravi jeden iz naših prvih slovanskih listov, k čemur jaz in vsi južni Slovani, pravim Slovani (izvzeta so starčevičevska hrvatska budala in podobni) moremo samo pribaviti: amen.

—r.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. marca.

Državni zbor je imel včeraj na dnevnem redu poročilo o nasvetu dr. Foreggerja in Umlaufa o popravljenji **tiskovne postave**. Dosedaj, ko to pišemo, ne znamo še nič o osodi tega nasveta. Le kaj odsek državnemu zboru svetuje, naj se „objektivno postopanje“ kolportiranje ali raznašalsko prodajanje časnikov in knjig in kavcija odpravi. Jako zeló bi želeli, ko bi se vendar državni zbor toliko ohrabril, da bi „objektivno postopanje“, to podlogo in roditeljico večnih naših konfisciranj odpravil s tem, da bi nasvetovano izpremembo postave sprejel.

V petek je bil **ministerski** svet, kateremu je cesar predsedoval. — Piše se, da bosti obe vladi uže pred veliko nočjo predložili nagodbeno postavo državnima zboroma na Dunaji in v Pešti.

Iz Dunaja se čuje malo čudna novice, da se hoče „fortschrittsklub“ zjediniti s Hohenwartovo stranko, da bi naredil opozicijo, ki bi bila vladanja zmožna. Ne verujemo prav, da bi to kedaj mogoče bilo. Posamezni iz „fortschrittskluba“ in posamezni iz desnega centra bi se pač mogli zjediniti, a ne vsi.

Postava zoper **oderuhe**, kakor jo je odbor državnega zbora izdelal za Galicijo in Bukovino (kjer zlasti judje slačijo prebivalstvo) bode tudi drugim deželam ponujana in potrjena, če se bodo deželni zbori oglasili za njo.

Versko-politični časopisi razglašajo oklic k **shodu** avstrijskih katoličanov, ki bode 16. in 19. aprila na Dunaji in se bode posvetoval o katoliškem časnkarstvu, o šoli, o socialnih zadevah, političnih društvih itd. V odboru je tudi g. grof Barbo.

Dva **češka** obrtnika, ključavničar Fetinek in mizar Hajek sta bila pred porotniki v Taboru obsojena, prvi na deset let ječe, drugi na pet let, ker sta razširjevala tiskane pozive, da naj češko ljudstvo davka več ne plačuje.

Vnanje države.

Berlinski časniki in za njimi dunajski pripovedujejo, da je **ruskega** generala Ignatieva prvi tajnik, knez Tzetelev govoril z urednikom berlinske „Bürger-Zeitung“. Rekel je knez Nemcu, da general Ignatiev nij tak „panslavist“ kakor je razupit, temuč: „monsieur le général Ignatieff est panslaviste comme trois quarts de la Russie sont panslavistes“ — (tak vseslovan, kakor je tri četrtine Rusov.)

Za novo, zdaj zopet na carski ukaz mobilizovano vojsko osmih korov se imenujejo poveljniki: generallejtanti baron Möller-Zakomeljski, Dehn, Sotov, Samsonov, Ganecki in Cimerman. Ruska armada uže zdaj vsak dan velja 700.000 rubljev, zato si mora ruska vlada še 200 milijonov na posodo vzeti.

Na **Girskem** se hoče ministerstvo Komunduros odpovedati. Uzrok je parlamentaren, a jako malosten. Zbornica poslancev je namreč glasovala te dni s 70 proti 61 glasovi v nekem vprašanji o nekej penziji — proti ministerstvu. Ministerstvo je precej krajju ostavko dalo. Kralj baje ostavke nij še sprejel. — No, nekeje drugje ministri nijso tako občutljivo parlamentarni, a vendar visoko „kulturni“.

Od **turške** vojske na Donavi se poroča, da pričakuje še 20.000 Azijatov na pomoč. Artilerija je dobila baje 100 novih Krupovih kanonov. Govori se v turških krogih, da bodo Poljaki naredili poseben regiment svojih ljudi, ki bodo na strani Turkov zoper Ruse vojevali.

Angleška vlada je v parlamentu 9. marca izrekla, da je hotela uže pretečeni teden odgovoriti na rusko okrožnico, ali odgovora nij odposlala, ker je Rusija sama prosila, naj Anglija še počaka, da bode slišala daljša poročila iz Rusije, katerih pa do zdaj še nij bilo. — Anglija bode kmalu zopet poslanika v Carigradu nastavila.

Iz **Rima** se piše v „N. Fr. Pr.“, da bode 13. t. m. papež v konzistoriji bral encikliko o položaji cérkvinem nasproti vladam. Imenovanih bo ta dan 11 kardinalov in 18 škofov. Tri dni kasneje bode drug in zopet tri dni kasneje, na sv. Josipa dan tretji konzistorij.

Amerikanski novi predsednik republike je novo ministerstvo sestavil tako-le: državni tajnik je William M. Everts iz New-Yorka; zakladnik je John Sherman (Ohio); za vojno G. Mearry (Jowa); za pomorstvo R. Thompson (Indiana); generalni državni pravdnik je Ch. Devens (Massachusetts); generalni poštar David Key (Tennessee); notranje zadeve pa Karel Schurz (Missouri).

Dopisi.

Iz Novega mesta 6. marca. [Izv. dop.] Nedeljo 4. t. m. se je zbralo mnogo občinstva v našo čitalnico. Dvorana „narodnega doma“ je bila polna sveta, da bi si z

glediščno igro, ki jo je dala narodna čitalnica, kratil čas; in priznavati moramo, da je sedaj odbor z veseloigro: „Srce je odkrila.“, občinstvu prav dobro ustregel. Jedro tej igri je kaj čedno in mično, in želeli bi, da bi se tudi za naprej gledalo posebno na to, da se občinstvu take igre predstavljajo, katere imajo prave pesniške vrednosti, in hvala bogu, ne pogrešamo jih.

Posebna hvala gre gospodični Šulčevi, katera je svojo nalogo tako vrlo izvršila, da se je vse čudilo njenej živjej priprostosti in ljubeznjivosti, s katero je igrala. Zdelo se jej kakor da bi res dete nedolžno igralo se z golobicami in z rožicami. Prav dobro skladale s Pavlinko so se tudi druge osebe, tako je igra poslušalcem v vsakem obziru popolnem zadostovala. Škoda res, da je druga igra: „Bog vas sprimi,“ dober utis, ki smo ga po prvi igri dobili, malo razprašila. Igralo se je sicer dobro, ali igra nam nij godila.

Ker se je dosedaj še vsakokrat pokazalo, da Novomeščani k gledališnim igram radi dohajajo, izrekli bi slednjič še željo, naj skrbi odbor za to, da se večkrat ne mesec predstavljajo slovenske igre, kajti gledališče je izobraženemu narodu jako potrebno in narod, ki nema narodnega gledališča, obrača se rad k drugim narodom.

Iz Celja 7. marca. [Izvirni dopis.] Preteklo nedeljo so koncertirale v tukajšnjem kazini narodnemu svetu znane gospodične Čampove iz Gradca. — Pele so mej drugim tudi štiri slovenske pesni, mej katerimi je dopadala posebno lepa „V tihej noči“ in „Na ples“. Koncert je bil jako slabo obiskan, jako slabo. Vzrok nij daleč. Naši Celjski prenapeti abderiti se ne udeleže radi javnih razveseljevanj, kjer čujejo slovensko besedo, akoravno od Slovence žive. Tudi nemajo srca za umetnost. Revčki kazinarji so bili tedaj v hudej stiski, kajti v kazino poslušati ito slovenske pesni, to je velikanska pregreha zoper nemčurski koran. To je „kunstliebendes Publikum“?

V Celji imamo dva časopisa: „Cillier Zeitung“ in „Cillier Anzeiger“. Prvejšo ureduje neki iz tujine priklateni jud, kateri je iz konca po vsem svetu raztrobil, da hoče izdati nepristransk, obem strankam enako prijazen časnik, da si je nekoliko naročnikov nabral. Naenkrat pa je nepristransk časnik pokazal svojo pravo barvo, da je krut agitator nemškutarške stranke in pa Turek, kakor „die türkische Dirne“ v Beču. Kot pravi „Knittelmoniteur“ insultiral je javno necega profesorja po inseratih, da je ta vsled tega od deželnega šolskega sveta iz službe odpuščen. — Insultiral je ta famozni časnik ženske itd. — „Cillier Anzeiger“ mu je to očital, sedaj pa tega na najsurevješi način napada, češ, da je „Cil. Anzeiger“ le „Schmierblatt“.

Upajmo, da se takovi elementi kolikor mogoče, kmalu iz Celjskega mesta odpravijo, kateri ne delajo družega, nego večer razpor.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Z Dunaja 10. marca. Po sklepu ministerskega sveta bodo deželni zbori zborovali od 5. do 20. aprila, potem bode zopet državni zbor.

Domače stvari.

— († Ivan Tušek.) Profesor ljubljanske gimnazije, slovenski pisatelj in bivši odbornik in tajnik „Slovenske Matice“, Ivan Tušek je po daljšem bolehanji včeraj naglo

umrl vsled nasledkov lani prestane pljučnice, v cvetu moške dobe. Vsacemu omikanemu Slovincu, ki našo novejšo literaturo pozna, znane so zasluge Tuškove za njo, zlasti na polji naravoslovja. Pokojnik zapušča ženo in otroke. Goste so žrtve, ki jih pobira nemila smrt mej Slovenci.

— (Denes) ob najstarejših dopoludne predava v čitalnici prof. Šuklje o Wallensteinu.

— (Slovensko gledališče.) Dramatičnega društva odbor se je pogodil s slovečimi zračnimi gimnastiki francoskimi družbe Volta, kateri so se v tukajšnjem gledališču na občno pohvalo producirali ter napravi denes 2 predstavi se zanimivim, čisto novim programom. — Prva predstava bode ob 4. po polu dne, a druga na čast slovenskemu telovadnemu društvu „Sokol“ zvečer ob 7. uri. — Igre znano dobre se boste predstavljale te-le: „Hišina“, „Srce je odkrila“ in „Kdo se zadnji smeje?“ Dovolj interesantnega in poleg tega zadnja predstava v tej sezoni, da pričakujemo, ka bode hiša polna.

— (Koncert.) Včeraj so v gledišči pele gospice Čampove iz Gradca, in sicer Nedvedove, Försterjeve in Ipavčeve kompozicije.

— (Tiskovna pravda.) Piše se nam iz Celja: Pred porotniki v Celji je te dni imel g. Ivanetič, učitelj iz Kranja, tiskovno pravdo zaradi nekega konfisciranega članka, priobčenega v „Slovenskem Učitelju“, ki govori o bivšem kranjskem nadzorniku g. Kustru in njegovem delovanju. Državno pravdnštvo je namreč tožilo zaradi kaljenja javnega miru. Zatoženca je gosp. dr. Šurbi izvrstno zagovarjal in porotniki so potem „ali kriv“ z 10 glasovi zanikali in tako zatoženca za nekrivega spoznali.

— (Cesar) je podaril 3000 gl. iz svoje blagajnice za nekatere stradajoče v občinah postonjskega okraja.

— (Vinorejska šola) v Mariboru je lani imela stroškov za 21.105 gl., lastnih dohodkov pa 8603 gl. tako, da dežela dolaga 12.502 gl. Največ se je spečalo iz prodaje trsovja 2126 gl. potem za drevesa 1875 gl. in za mleko 670 gl.

— (Živinozdravniška služba) je razpisana v Ljutomeru do 15. aprila t. l. Plačilo dobiva zdravnik iz dežel. blagajnice in sicer 500 gl. na leto. Prošnik mora slovenščine zmožen biti in imeti diplomo.

— (Učiteljskih služeb) je samo v celjskem glavarstvu sedaj razpisanih 12.

— (Pogoreli) so 27. febr. v Placerjih zunaj Ptujja posestniki Fistravec, Relenec, Pignar in Ana Krajec; škode je 5348 gl. Ogenj prouzročil je bržčas 13letni dečko Jakob Podplatnik, ki je blizu hleva s pištolo streljal. Pridni žandar Jan. Bohinec je dve ženski komaj strašne smrti ognja rešil.

— (Od sv. Andraša nad Ptujim) se „G.“ piše, da je v Drbetencih 4. t. m. po noči pogorel občespoštovani posestnik Jurij Pučko; razen zrnja in nekaj zaseke in živine mu je vse pogorelo. Revež nij bil zavarovan. Sum gre na soseda, kateri je v svojej pijanosti in norosti grozil, da bo nekemu zapalil. Sodnija ga je prijela in zaprla!

— (Obsojeno) je bilo 6. marca v Celji od porotne sodnije 15 mladih mož zaradi kaljenja javnega miru v Ljubnu. Najhujši je do bil 20 mesecev ječe, najmanjša kazen je 8 mesecev. Samo mutastega, na pol trapastega Jaraja je sodišče za nekrivega izpoznalo. Ker

bo iz enega samega trga toliko razposajencev zaprtih, bode tam zdaj gotovo nekaj časa mir.

— (Obsojen.) Piše se iz Celja 7. t. m.: Včeraj je bilo pri našej porotnej sodnji mnogo smeha mej poslušalci. Zagovarjati se je namreč imel znani zakoniti „dohtar“ Korešar zaradi zločina obrekovanja. Prinesel je soboj celo kopice postavnih knjig. Zagovarjal se je in branil svojo nedolžnost z vsemi mogočimi paragrafi, češ, da je sodnik ravnal z njim, kakor bi bili zdaj časi „pestnega prava“. Sodniki pa mu nijso hoteli nič prav verjeti, in so mu odločili, da bode tri leta sedel, pa ne v svoji zakoniti pisarni, nego v — luknji. Tri leta bo torej naša sodnija pogrešala tega vsakdanjega gosta.

— (Priprava k samoumoru.) Neko mlado, lepo oblečeno gospodičino dobila je straža na novi luki v Trstu, ko je klečala na stopnicah pri morji in molila. Stražniki se jej bližajo, da jih ona ni zapazila. Ko izmoli — hotela je skočiti v morje, ali v tem hipu jo zgrabitra stražnika ter izlečeta, ko je bila uže do prsi v vodi, potem pa so jo peljali na dom. Uzrok tega poskušenege samoumora je velika ljubezen do mladeniča, katerega jej starši branijo vzeti, a družega, za katerega ne mara, v zakon silijo. — Mladi svet je prevroč, stari pa premrzle krvi. — Starši, ki svoje hčere silijo v zakon s tacimi mladeniči, za katere nemajo srca, nemajo pameti ali pa ljubezni do svojih otrok, ker prisiljena reč nikoli nij dobra, zlasti pa zakon ne — meni „Edinost“.

— (Denarnica spraznena.) Tatovi so prišli s ponarejenim ključem v magacin nekega trgovca v Trstu, šli v pisarno, tam odprli mizo, v katerej je bil ključ od železne denarnice. Potem so odprli denarnico in pobrali vse denarje in druge zaklade, ki so bili tam hranjeni, okolo 4000 gl. vrednosti.

— (Kaj se v Trstu vse ukrade.) Nek tat je v nedeljo 2 stola iz neke kavarne odnesel; zlat prstan zmuznil nekemu kočijažu nek mladenič; vrečo koruze z voza nek težak, ter jo skrnil v žganjerijo.

Razne vesti.

* (O obešencu Hacklerju) se piše o njegovih zadnjih trenutkih sledeče: Na večer, predno so ga obesili, se je pač nekoliko kesal, pa ne Bog vé kaj. Ko ga je duhovni oče zapustil, opominjal ga je, naj moli. Hackler pa pravi: Ja, kaj pak, moliti, klobas mi dajte, klobas! klobase bi! Jedel je, pil in kadil, šel spat in je trdno spal, da so ga o petih komaj vzbudili. Umil se je in oblekel, pil dve skledici kave, pojedel, kar mu je od klobas ostalo, in tako okrepcan se je pripravljaj na zadnjo pot proti — vislicam. Vprašali so ga nekateri, kako se počuti, on pa jim je odgovoril: „den umständen angemessen“. Sè smrtjo se je dobro ruval, pa samo 3 minute in pol — pa je bil na onem svetu. — Popoludne pred smrtjo je prišel oče Hacklerjev k ravnateljstvu jetnice in je prosil, da bi smel zraven biti, ko bodo sina obešali; pa ravnatelj ga je nazadnje pregovoril, naj ne pride. Govorilo se je, da je bil Hackler malo prismojen, pa zdravniško preiskavanje je dokazalo, da je bil popolnem zdrave pameti.

* (Znorel.) Na Dunaji je zginil policaj Strasser, in tri dni ga nijso mogli najti. Tretji dan pa pride sam k direkciji in se pritožuje, da je uže pred tremi dnevi umrl, pa ga noče nihče pokopati. Domišljenega mrliča so poslali v norišnico.

* (Živinske kuge) nij zdaj v celem cesarstvu v nobenem okraju, kakor se razglašja.

* (Zgorela) je v Parisu plemenita gospa, vojvodkinja Montmorency. Vrnila se je

s plesa v svoje stanovanje, in ko se je razpravljala, da bi šla spat, pride jej obleka od kamina, se vžge, in akoravno ji je strežnica trgala obleko raz telo, je vendar uboga ženska v strašnih bolečinah dušo izdihnila. Bila je rodod Španjka, jako lepa in mlada in še le nekaj let omožena; zapustila je eno hčerko.

Tržne cene

v Ljubljani 10. marca t. l.

Pšenica hektoliter 10 gl. 40 kr.; — reš 6 gl. 80 kr.; — ječmen 5 gl. 20 kr.; — oves 3 gl. — 90 kr.; ajda 5 gl. 85 kr.; — pros 5 gl. 36 kr.; — koruza 5 gold. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 4 gl. 64 kr.; — fižol hektoliter 8 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gl. 82 kr.; — špeh trišen — gl. 70 kr.; — špeh povojen — gl. 75 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednina kilogram 48 kr.; — teletnina 44 kr.; — svinjsko meso 63 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gl. 15 kr.; — slame 3 gold. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 gl. — kr.

Razglas.

Z dovoljenjem slavne c. kr. sodnije se bodo vse v zapuščino Franjo Rodeta spadajoče nepremakljive stvari, 15. 16. in poslednje dneve meseca marca od 9. do 12. ure dopoludne in od 2. do 6. ure popoldne, za čas od sv. Jurja t. l. do sv. Mihele l. 1882 največ ponujajočemu v zakup dale.

Zapuščina obstoji: 1. v Sneberji hiša šte. 25 sè 4 sobami, jedilno hrambo, kuhinjo in dvema magacinoma.

2. Prizidje sè kuhinjo, delavnico, eno sobo, kletom, žitno sušilnico in drvarnico.

3. Gospodarsko poslopje sè prostornim, oblokanim hlevom, shrambo za orodje, šupo, podom in svili.

4. Vezani kozolec sè 4 okni, navadnih kozolec sè 20 okni, svinjak, čebelnjak in k navedenemu posestvu spadajoče njive, travniki, vsa druga zemljišča, njive na ljubljanskem polju, travniki v mestnem gozdu, v Logu in v Volavlah, skupno znašajoči: **60 oralov 730** □°, od tega spada na travnike: 40 oralov 961 □°, na polja: 12 oralov 270 □°, na pašnike in polja: 3 orale 692 □°, na pašnike sè lesovjem: 1 oral 1568 □° in travnike sè lesovjem: 2 orale 439 □°.

Zakup (licitacija) se prične 15. marca t. l. v Sneberji hiš. šte. 25.

Dražbeni pogoji se izvedo pri c. kr. notarju dr. Jarneju Zupanecu in pri varuhih g. Marji Dogan in g. Franjo Dreniku. (49—3)

Posestvo v Sneberji je pripravno za kupčijo, gostilnico in posebno tudi za mlekarstvo. Vsa poslopja razen kozolcev so z opeko krita.

Vinska manipulacija

se praktično uči v novo izšli knjigi „Recept-Buch“, navod k izboljšanju kislih, slabih naravnih vin; narejanje vina brez grozdja; vino iz drož (100 litrov iz 1000 litrov), z dodanjem popolno zdravih snovij za cenó hišno pijačo in fina buteljna vina; dalje: narejanje umetelnega, zelo dobrega sadnega mošta, vinskega kisa, kisnega cveta, žganja, ruma, likerjev, prešnih drožij, parfumov, medicinskih spiritozov, balzamov, mil in čez sto trgovskih rečij, ki prinašajo nad 100% dobička. **Cena 5 gold.** Prospekti zastoj. Naročbe z 1 gold. are naj se ravnajo na

V. Hrdlička,

(51—2)

I., Teinfaltstrasse 17, Wien.

Samo 80 kr.

- 1 par nožev z vilicami iz pravega, vedno belo ostajajočega britanskega srebra, $\frac{1}{2}$ duc. 4 gl. Žličice za kavo, ena kr. 10, 15, 20, 30, 40. Žlice za jed, „ „ 30, 40, 50, 60, 70.
- 1 zajemalec za mleko, kr. 60, 80, gl. 1, 1.20, 1.50.
- 1 zajemalec za juho, gl. 1.20, 1.50, 2, 3.
- 1 par velikih svečnikov, gl. 2, 3, 4, 5, 6.
- 1 tasa, velika, kr. 90, gl. 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3.50.
- 1 okvir za fotografijo, fin, kr. 80.

■ Vse drugo jako cenó. ■

Naslov:

M. Bressler,

zaloga metalnega blaga,

Wien, Neubau, Burggasse 2,

Hotel Höler.

■ Cenilnik zastoj. Naročbe iz provincije takoj s poštnim povzetjem. (25—10)

Dunajska borza 10. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	62	gld.	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68	"	"	"
Zlata renta	74	"	45	"
1860 drž. posojilo	109	"	"	"
Akcije narodne banke	828	"	"	"
Kreditne akcije	148	"	90	"
London	123	"	90	"
Napol.	9	"	90	"
C. k. cekini	5	"	89	"
Srebro	112	"	75	"
Državne marke	60	"	80	"

Graške špiritne drože

dobivajo se vsak dan sveže (frišne) v prodajalnici steklenega blaga gosp. **Franca Kolmana** na glavnem trgu št. 236 iz prijaznosti do (378-28) **A. Schneiderja.**
 Menj ko pol kilograma (1 funt) se ne prodaje.

Razširjenje kupčije.

Udano podpisani si dovoljuje naznanjati, da je svojo **krznarsko kupčijo** razširil in da ima od denes zanj tudi vsakojake

klobučinaste in svilnate klobuke, tudi kape (za gospode)

na zalogi. Urno in po ceni se postreza in vnanje naročbe hitro izvršujejo. Tudi se prevzemajo klobuki za moderniziranje, barvanje in likanje.

Splošnovanjem

Anton Krejci,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice, nasproti (45-3) c. kr. pošte.

Prepeličar

(Vorstehthund),

kavasto-rujave barve, v „tretjem polju“ dresiran, se po ceni prodaje. Natančneje se izve pri gospé Mariji Dovgan, pri sv. Krištofu v Ljubljani, pokopališke ulice št. 4. (54-2)

Vsem bolnikom, kateri bi v prav kratkem času bili radi rešeni od svojega trpljenja po tisočkrat dobro se izkazavšim zdravljenji, se branje slavne, v 68 natisih izšle, 500 strani močne knjige: **Dr. Airy's Naturheilmethode** ne more dosti priporočati. Cena 60 kr. avst. velj. dobiva se po vsakej knjigarni, ali pa proti pošiljanju 12 pism. mark po 5 kr. tudi direktno od Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig. Spričevala, katerih je v knjigi veliko tiskanih, so porok temu, da nihče ne bude nezadovoljen položil te ilustrirane knjige iz rok. Vspehi govore! (330-10)

Tujci.

9. marca:

Pri **Stonu:** Hanty iz Dunaja. — Sperazan iz Trebiža. — Čampa iz Gradca. — Lengyl iz Kaniže. — Galovich iz Gradca.
 Pri **Matiš:** Schott iz Dunaja. — Ružič iz Gradca. — Bóheim iz Dunaja. — Fink iz Kočevja.
 Pri **Zamorci:** Podlesnik iz Radeč.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje **Gabriel Piccoli,** lekar na dunajske cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.
 1 škatljica zobnega praška 40 kr.
 1 steklenica ustne vode 60 kr.
 (53-38)

Eno srečko dunajske občine

pa

eno mesta Barlette za 100 lir v zlatu

prodajamo proti 26mesečnim obročnim plačam po 5 gold., razen tega dajemo kupovalcu **brezplačno soigranje** do vplačanja obrokov kot premijo na

eno srečko dunajske občine,

in igra uže za **3. april,** ko bo prihodnje srečkanje. Srečke dunajske občine imajo na leto štiri srečkanja, in glavne dobitke po **a. v. gld. 200.000,** stranske dobitke po **a. v. gld. 50.000,** pa **a. v. gld. 30.000;** najmanjši dobitek je **a. v. gld. 130.**

Srečke mesta Barletta imajo na leto štiri srečkanja, glavne dobitke po **lir 100.000, 50.000, 30.000, 20.000** in najmanjši dobitek je **100 lir v zlatu.**

Uže najmanjši dobitok obeh srečk kupovalca lepo odškoduje.

Proti vplačanju **5 gld.** dobó vsak kupovalec sprejemni list na **zgornji dve srečki,** druga vplačanja se pa odrahtajo 1. vsakega meseca pri naši kasi v Ljubljani.

Inostrancem naj poštna prejemka služi za pobotnico. Listi o srečkanji **zastonj** in **franco.** Kolekovina se plača pri zadnjem obroku. (55-2)

V Ljubljani marca 1877.

Laibacher Wechselstube & Commissionshaus,
kongresni trg, št. 3 I. nadstropje.

Zdravniško spričalo

o gospoda lekarja

Wilhelma

antiartritičnem antirevmatičnem

kri čistilnem čaji.

V blagor trpečega človečanstva čutim se siljenega, izvrstni kri čistilni čaj gospoda lekarja Wilhelma od zdravniške strani prav posebno priporočati.

Ta preparat, tako jednostaven, je edno najizvrstnejših zdravil za notranje bolezni in take zunanje bolezni, ki so izraz slabih sokov. Imel sem priliko, ta čaj v Ameriki, pri moji razširjeni praksi prav velikrat rabiti in sem našel, da se je izvrstnega izkazal pri sledečih boleznih:

- a) pri boleznih dihalnih organov, posebno katarov v bronhijah, posebno ako so se zjutraj prav hude in mučilne kazale, dalje pri naduhi, v zadnjem slučaju je bil vspeh sijajen;
- b) pri boleznih v želodeci, pri želodčnem krči, želodčnem kataru, pri glavobolji izvirajočem iz spridenega želodca, pri hipohondriji, želodčnih oteklinah, želodčnem raku in histeričnih težavah;
- c) pri napevanju ven, hemeroid in sicer prav posebno, ako je habituvalno zapiranje uzrok napevanja in trganja ven in iz tega izvirajočih krvavljenj;
- d) pri organičnih srčnih hibah, pri hibah zapiralnic;
- e) pri sifilid in sifilitičnih bolečinah vsake vrste, posebno takih, kjer so se mazalne kure zastonj rabiše, kjer se je jodkalij več mesecev zastonj rabil. Torej pri zastarelej sifilidi prav posebno.

Torej je kri čistilni čaj gospoda lekarja Wilhelma tudi Ameriki obogatitve zdravilnega zaklada. New-York, 16. sept. 1873.

Dr. Med. **A. Groyen,**

(L. S.) nemški praktični zdravnik v New-Yorku, št. 74, Sereuth-Street, nekdanj nemški štabni zdravnik. (395-4)

Pred ponarejanjem in prevaranjem se svári.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj se dobiva le iz prve mejnarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja v Neunkirchnu pri Dunaji ali pa v mojih zalogah, zaznamovanih po časnikih.

Eden paket, v 8 dozah, po predpisu zdravnika pripravljen, z naukom rabljenja v različnih jezicah 1 gold., posebe za kolek in zavoj 10 kr.

V priložnost p. n. občinstva se Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj tudi dobiva pri mojih gospodih jemalcih **v Ljubljani: Peter Lassnik,**

v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in Franca Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradci: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Hermagoru: Jos. M. Richter, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekar; v Celovci: Karel Klemenčič; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Metliki: Alfred Matteg, lekar; v Mozirji: Ivan Tribuč; v Ptujem: C. Girod, lekar; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: J. Seravalle, lekar; v Beljaku: Math. Fürst; v Varaždinu: Dr. A. Halter, lekar; v slov. Bistrici: Ivan Janos, lekar; v slov. Gradci: Jos. Kaligarič, lekar.

Sledeča priznavalna spričevala najbolje dokazujejo izvrstne učinke

Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu.

Küstelwald, pošta Kupferberg, 23. aprila 1876.

Prosim Vas, da mi pošljete s poštnim povzajem 2 flaši izvrstnega Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa. Spoštovanjem **Franz Jožef Fiedler,** Küstelwald št. 51.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu.

Unter-Lanzendorf, pošta Maria-Lanzendorf, 8. febr. 1876.

Prosim Vas, da mi prej ko moč s poštnim povzajem pošljete 2 flaši Vašega slavnostnega Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa pod mojim naslovom. Spoštovanjem **Karel Mappes.** (394-7)

Oni p. n. kupovalci, ki moj izvrstni snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravljam, **pravega** dobiti želé, naj vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Poduk rabljenja se vsaki flaši pridá.

Zapečaten originalna flaša stane 1 gold. 25 kr. in se vedno frišen dobiva pri narejcu samem

Fr. Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu, Nižje Avstrijsko.

Zadclovanje se računa na 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva tudi le **pravi** pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik,

v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Gradci: Wend. Trukoczy, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: C. Zenetti, lekar; v Beljaku: Ferd. Scholz, lekar.